

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

معاونت سلامت

آزمایشگاه مرجع سلامت

اداره مدیریت آزمایشگاههای بهداشتی

چک لیست

تشخیص آزمایشگاهی لیشمانیوزهای

جلدی (سالم)

مشخصات کلی :

نام دانشگاه	
نام شهرستان	
نام آزمایشگاه	
نام و مدرک مسئول آزمایشگاه	
آدرس پستی	
آدرس الکترونیک	
تلفن	
فاکس	
تعداد پذیرش نمونه های مشکوک به لیشرمانیوز پوستی (سالک) در سال گذشته	
تعداد موارد مثبت سال گذشته	

اطلاعات پرسنلی :

ردیف	نام و نام خانوادگی	مدرک تحصیلی	سابقه خدمت	سابقه کار در زمینه تشخیص لام مستقیم لیشرمانیوز	سایر مسئولیتها	سوابق آموزشی در طی دو سال گذشته در زمینه تشخیص لیشرمانیوز
۱						
۲						

نمونه برداری

۱	آیا قبل از نمونه برداری از بیمار ، سابقه بیماری ، محل سکونت وسابقه مسافرت به مناطق بومی مورد سؤال قرار می گیرد؟	بلی ☐ خیر ☐
۲	آیا در بیمارانی که دارای چند ضایعه هستند از تمام آنها نمونه تهیه می گردد؟	بلی ☐ خیر ☐
۳	آیا در آزمایشگاه سه نمونه (گسترش) از نقاط مختلف ضایعه های جلدی تهیه می گردد؟	بلی ☐ خیر ☐
۴	آیا در صورتی که یک نمونه منفی باشد، نمونه دوم و سپس نمونه سوم بررسی می شود ؟	بلی ☐ خیر ☐
۵	آیا گر یک نمونه مثبت باشد نیاز به بررسی نمونه های دوم و سوم می باشد؟	بلی ☐ خیر ☐
۶	آیا در هنگام نمونه گیری رعایت اصول ایمنی ونیز استفاده از وسایل حفاظتی مانند دستکش مورد توجه قرار می گیرد؟	بلی ☐ خیر ☐
۷	آیا درانتخاب محل مناسب برای نمونه بردار ی، نمونه از لبه خارجی قسمت متورم و ملتهب ضایعه پوستی برداشت می شود؟	بلی ☐ خیر ☐
۸	آیا از نمونه برداری از محل های باز و زخمی ضایعه اجتناب می شود؟	بلی ☐ خیر ☐
۹	آیا قبل از نمونه برداری کبره های روی ضایعه و هر گونه چرک روی آن به دقت خذف می گردد؟	بلی ☐ خیر ☐
۱۰	آیا قبل از نمونه برداری از اتانول ۷۰ درصد برای استریل کردن وشستشوی ضایعه استفاده می شود؟	بلی ☐ خیر ☐
۱۱	آیا می دانید قبل از نمونه برداری باید صبر نمود تا الکل سطح پوست کاملاً خشک شود؟	بلی ☐ خیر ☐
۱۲	آیا می دانید به دلیل امکان تغییر شکل جسم لیشمن نباید از موادی مانند مرکورکوروم (ترکیبات جیوه) در محل ضایعه استفاده شود؟	بلی ☐ خیر ☐
۱۳	آیا می دانید در صورت استفاده از ترکیبات ید دار برای ضد عفونی ضایعه، قبل از نمونه برداری، محل ضایعه باید به کمک پنبه آغشته به الکل ، از این ماده پاک شود؟	بلی ☐ خیر ☐
۱۴	آیا می دانید محلی از ضایعه که برای نمونه برداری در نظر گرفته می شود بایستی توسط دو انگشت شست و سبابه محکم گرفته شده و ثابت گردد؟	بلی ☐ خیر ☐
۱۵	آیا می دانید برای نمونه برداری باید از واکسینواستیل استریل (یا لانستی که اطراف آن بریده و باریک شده باشد) و یا یک اسکالپل استریل نوک باریک (کند شده)، استفاده نمود؟	بلی ☐ خیر ☐
۱۶	آیا می دانید باید شکافی به عمق یک میلی متر در منطقه گرفته شده با انگشتان ایجاد کرده و سپس از عمق محل شکافته شده به طرف سطح و مرکز ضایعه چند خراش (برای برداشت مقدار مناسب بافت و خونابه) داده شود؟	بلی ☐ خیر ☐
۱۷	آیا بعد از بیرون آوردن وسیله نمونه گیری از ترشحات حاصله بر روی لام گسترش تهیه می شود؟	بلی ☐ خیر ☐
۱۸	آیا بعد از تهیه گسترش مشخصات بیمار با قلم الماس روی لام حک می گردد؟	بلی ☐ خیر ☐

روش رنگ آمیزی گیمسا:

۱	آیا محلول تجارتي غليظ گيمسا قبل از استفاده مورد كنترل كيفيت قرار می گيرد؟	بلی ☐ خیر ☐
۲	آیا برای كنترل كيفيت محلول تجاری گيمسا ، كيفيت مطلوب رنگ پذيري گلبول هاي سفيد و قرمز خون مورد استفاده قرار می گيرد؟	بلی ☐ خیر ☐
۳	آیا با توجه به نوع گيمسا آنرا به نسبت ۱ به ۱۰ با آب با pH تنظيم شده ۷/۲ رقيق می كنيد؟	بلی ☐ خیر ☐
۴	اگر در صورت رسوب رنگ با استفاده از كاغذ صافي آن را صاف می كنيد؟	بلی ☐ خیر ☐
۵	آیا بايد گسترش تهيه شده بدون استفاده از شعله و در هواي اتاق خشك شود؟	بلی ☐ خیر ☐
۶	آیا متانول، به مدت ۳۰ تا ۶۰ ثانيه قبل از رنگ آمیزی روي گسترش ريخته می شود؟	بلی ☐ خیر ☐
۷	آیا سپس گسترش در مجاورت هوا خشك می شود؟	بلی ☐ خیر ☐
۸	آیا سپس لام را برروي پل رنگ آميزي قرار داده و به مدت ۳۰ دقيقه برروي آن محلول گيمسا ي رقيق شده ريخته ويا لام را در ظرف محتوي رنگ با همين مدت زمان قرار مي دهيد؟	بلی ☐ خیر ☐
۹	آیا بعد از رنگ آمیزی لام براي مدت كوتاهي در آب با pH تنظيم شده ۷/۲ فرو برده شده به سرعت شده و در هوا خشك می گردد؟	بلی ☐ خیر ☐

بررسی میکروسکوپی

۱	آیا لام (با استفاده از عدسي چشمي ۱۰ و عدسي شيني ۱۰۰ و روغن ايمرسيون و بدون استفاده از لامل) درزير ميكروسكوپ نوری مورد مطالعه قرار می گيرد؟	بلی ☐ خیر ☐
۲	آیا در هر لام تا زمان مشاهده جسم ليشمن حداقل ۳۰ شان مناسب كه داراي سلول هاي ماكروفاژ باشد، مورد بررسي قرار می گيرد؟	بلی ☐ خیر ☐
	آیا در لام رنگ آمیزی شده ارگانيسم در داخل و خارج سلولهای ماكروفاژ به شكل فاقد تارك آزاد وداراي بدن گرد يا بيضوي وگاهي دوكي شكل مشاهده می شود؟	بلی ☐ خیر ☐
۳	آیا در صورت منفي بودن نمونه، لام دوم و يا سوم مورد بررسي قرار می گيرد؟	بلی ☐ خیر ☐
۴	آیا در صورت مشاهده گلبول قرمز فراوان و نديدن جسم ليشمن، نمونه جديد عاري از خون و حاوی مجدداً تهيه می گردد؟	بلی ☐ خیر ☐